

קוים לדמותו של הרב שי אהרן צוף זצ"ל

אמרו תז"ל (איכה רבה א, לז):

מצינו שסילוקן של צדיקים קשה לפני הקב"ה יותר ממאה תוכחות חסר שתים שבמשנה תורה, ומחורבן בית המקדש.

ועוד אמרו תז"ל (שם, מד):

מצינו שסילוקן של בחורים קשה כחורבן בית המקדש.

רקשה כפליים סילוקן של צדיקים בעודם בחורים.
ל"ב ימים עברו, עוד בטרם מלאו לו ל"ב שנים, מאז שליכו של שי פסק מלפעום והלב של כולנו נותר עם נקב, חלל עצום.

שמעתי מאבא של שי, שיחיה ויאריך ימים, שאמר על הפסוק "יקר בעיני ה', המותה לְחִסְדֵיךָ" (תהלים קטו, טו): "יקר" בגימטריה – שי, ואכן, שי, היית כל-כך יקר. יקר-רוח, איש תבונה. יקר בעיני ה', אבל בעיקר יקר מאוד בעיני הבשר של כולנו: של הוריק, יוסף ואסתר, שיאריכו ימים בטוב; של צורי, ברוריה ומיכאל; של שמואל ושושנה; של גיסך וגיסותיך וכל המשפחה הרחבה; שלנו החברים; של התלמידות; ומעל הכל – יקר היית לאיילת, לאורטל, לנויה ולחיים, וללאה. במילון ראיתי מוסבר: "יקר – רב-ערך, נכבד, נדיר, בלתי מצוי". ובמילון האמיתי, בספר דברי ה', אומר הפסוק בישעיה (מג, ד): "מֵאֲשֶׁר יִקְרָתָּ בְּעֵינֵי נִכְבְּדָתָּ, וְאֵי אֶהְיֶיךָ".

לכן, שי, התאספנו היום, אהוביך ואוהביך; אהוביך – בעבר, אבל אוהביך ומוקיריך בעבר, בהווה, בעתיד ולתמיד. התאספנו היום, לא כדי להקיף את דמותך, כי רבה היא, אלא כדי ללקט פירורים. פירורים של אור מדמותך הקורנת, פירורים של התעוררות ופירורים של נוחם ונחמה למלא בהם את החלל. יהיו דברי התורה שנשמע היום, היוצאים מן הלב הקרוע והמורחת, נכנסים אל הלב ומשמרים את זיכרונוך באותה פינה בלב, שתמיד-תמיד תהיה מוקדשת לך.

"וְאֵתָּה אֲנוֹשׁ כְּעָרְפִי, אֶלּוּפִי וּמִיַּדְעִי. אֲשֶׁר יַחְדָּו נִמְתִּיק סוּד, בְּבֵית א־לֵהִים נִהְלַךְ בְּרַגְשִׁי"

(תהלים נה, יד-טו).

"וְאֵתָּה אֲנוֹשׁ כְּעָרְפִי" – שי, היית חבר טוב וידיד-אמת לכולנו, כל חבריך. תמיד נכון לעזור ולהושיט יד, להתעניין. לא אשכח איך כשהפכת כבר להיות רב חטיבה עורדת אותי לעשות קורס רבנים צבאיים כדי שאהיה רב גדוד יחד איתך, ולאורך כל הדרך יעצת, דיברת,

פעלת; וכשפגשתי אותך בצאלים, באת אלי מחייך וטופח על השכם: הכל מסודר, כולם פה בחטיבה כבר יודעים שאתה איתי.

והיית אנוש כערכנו וחבר לנו בתורה. משנות הלימוד בישיבה וב'כולל' ב'אור עציון', דרך עצות והערות מחכימות וביורוי הלכה, ועד ליומך האחרון – שבו קבעת עם יאיר מילוא לעלות לירושלים וללמוד תורה כליל הושענא רבא כשתחזור מאותו יום מילואים מר ונמהר. ואפילו כאן, באולפנא ב'ישורון', הספקת כבר לקבוע ללמוד בחברותא עם יוחאי, מנהל האחזקה, בחמש בכורך לפני התפילה.

אבל היית גם אלופנו ומיודענו; ראשון מכולם במבחני הרכנות, ראשון לערוך חופות ולזוגות חילוניים, מתוך עמדה רוחנית והלכתית איתנה ולא מתפשרת, שבנועם השופע ממך ידעת לקרב אותם לעולמה של תורה – ויעידו מכתביהם לעשרות.

ראשון בדקדוק הלכה. פעם, כשהייתי אצלך ויצאתי למונית, הביא לך נהג המונית – שהיה שייך לקהילה שלך ביבנה – תפוזים שהוא קטף בעצמו; ואתה – שאלה ראשונה שאלת אותו: עישרת כבר את התפוזים? ובמקום, בחלון של המונית, לימדת אותו איך מעשרים ולא ויתרת.

והיית ראשון לשמוע בקול חכמים, בקול רבנים. כשהציעו לך בשירות הצבאי ב'הסדר' להמשיך ולעשות קורס קצינים, הלכת לשאול את הרב ליאור; וכשהוא אמר לך: "שי, היעוד שלך בישיבה" – נשארתי בישיבה.

במשנה באבות (פ"ו מ"ג) מובא:

הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד אפילו אות אחת – צריך לנהוג בו כבוד, שכן מצוינו ברוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד וקראו רבו אלופו ומיודעו שנאמר: "וְאַתָּה אֲנֹשׁ קַעֲרָפִי, אֶלּוּפִי וּמִיֻּדְעִי". והלא דברים קל וחומר; ומה דוד מלך ישראל, שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד, קראו רבו אלופו ומיודעו – הלומד מחבירו פרק אחד, או הלכה אחת, או פסוק אחד, או דבור אחד, אפילו אות אחת – על אחת כמה וכמה שצריך לנהוג בו כבוד, ואין כבוד אלא תורה...

שואלים המפרשים¹: מהו הקל וחומר? הרי דוד למד מאחיתופל שני דברים, וכיצד ניתן אפוא ללמוד קל וחומר אפילו לדבר אחד, לאות אחת? מסביר רבנו, הרב צבי יהודה זצ"ל, בספר קניין תורה:

כיצד ניתן ללמוד קל וחומר משניים על אחד?

'דברים' הרי הם הנהגות. ההנהגה מלמדת, כיצד עלינו לגשת אל אות של תורה, אולם היא עצמה אינה לימוד תורה. יש להבדיל בין שיחת תלמידי-חכמים על לימוד התורה, לבין הלימוד עצמו. דוד למד מאחיתופל שתי הנהגות של תורה, ולא תורה ממש... מעתה נתברר לימוד הקל וחומר: ומה דוד שלא למד מאחיתופל אלא שני 'דברים', שתי הנהגות – כך, אות אחת של 'תורה' עצמה, על אחת כמה וכמה.

ואתה, שי, לימדת אותנו כל-כך הרבה: הנהגות, מידות ישרות וגם דברי תורה והלכה.

1 עיין פירוש רבי יוסף ברבי יוסף ן' נחמיאש תלמיד הרא"ש, ילקוט מדרש שמואל ועוד.

"אֲשֶׁר יַחֲדוּ נִמְתִּיק סוּד" – יחדיו זכינו לצעוד בלימוד בישיבה, בהליכה להפיץ תורה בגרעינים תורניים, כרבנות הצבאית תקופה קצרה, ובעבודה משותפת. ומעל הכל – "בבית א-להים נהלך בנגש"; היית כל-כך מלא רגש ועדינות. שמעתי את לאה אשתך שאמרה: כשאדם הולך, תמיד אחר-כך שומעים דברים חדשים על מעשיו, אבל אני – לא שמעתי אף דבר חדש עליו; בכל דבר הוא שיתף אותי, הכל ידעתי, הוא היה שותף מלא תמיד. אהבה ואחוה ושלוש ורעות. הפסוק אומר (תהלים יט. ח): "תִּוְרַת ה' תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ". יהיו דברי התורה היום, והתורה שתאיר בבית המדרש שחנכנו לזכרך, כמשיבים לנו מעט מנפשך החסרה, ומשיבים את נפשנו החסרה אותך כל-כך. הגמרא במסכת יומא (כ"ב) אומרת:

שלש קולות הולכין מסוף העולם ועד סופו, ואלו הן: קול גלגל חמה, וקול המונה של רומי, וקול נשמה בשעה שיוצאה מן הגוף.

בלי נדר, אנחנו מבטיחים לך שי, שאת קול נשמתך שיוצאה מן הגוף נהפוך לקול התעוררות של אמונה, של תורה, של מצוות – כדי למעט את קול המונה של רומי מחלל העולם, עד שנוכה לאותו יום ש"בלע המנת לנצח" (ישעיה כה. ח), ו"אור החמה יהיה שכעתים קאור שכעת הימים" (ישעיה ל. כו).